
Zpravodaj

**SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV**

30. září 1999

3

300 let kostela ve Smiřicích

Jeden ze starších pohledů na kostel

V tomto článku byla oproti tištěné podobě Zpravodaje z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, provedena úprava – jméno dlužnice bylo nahrazeno iniciálami.

INFORMACE Z RADNICE

Zprávy z jednání městské rady:

Starosta:

- MR byla informována o záměru Středního odborného učiliště potravinářského ve Smiřicích rozšířit náplň školy o nové učební obory a o zrušení oborů neperspektivních s ohledem na restrukturalizaci hospodářství v České republice. MR doporučila Ministerstvu zemědělství v Praze kladné vyřízení žádosti SOU ve Smiřicích.
- MR projednala diskusní náměty ze zasedání městského zastupitelstva konaného 10. 6. 1999.
- MR vzala na vědomí informaci o jednání starostů obcí Černožice, Holohlavy a Smiřice se zástupcem možného provozovatele vodovodních a kanalizačních sítí Hydria Vrchlabí. MR i nadále ponechává v platnosti své rozhodnutí č. 122/99 a doporučí MZ vstup Ekovody (vodovod a kanalizace ve Smiřicích) do a.s. VAK Hradec Králové.
- MR rozhodla o poskytnutí dotace OkÚ v Hradci Králové na provoz autobusové dopravy na r. 1999 ve stejné výši jako v r. 1998 – 186 420,- Kč. Bude předloženo k projednání MZ.
- MR na základě žádosti České pošty projednala a odsouhlasila novou provozní dobu ve zdejší pobočce od 1. října 1999. Místo zrušeného sobotního provozu bude provozní doba místní pošty dvakrát týdně prodloužena – úřední hodiny budou do 17:00 hod.
- MR projednala podmínky možné spolupráce s polským městem Boguszów-Gorce a informace o prvním jednání. Současně schválila program návštěvy delegace tohoto města u nás dne 24. října 1999. Spolupráce obou měst by měla být příspěvkem k začleňování naší republiky do Evropské unie.
- MR vzala na vědomí informaci o provedené finanční kontrole hospodaření provedené OkÚ Hradec Králové. Kontrola neshledala nedostatky v návaznosti na podmínky auditu.

Tajemník:

- MR rozhodla o složení výběrových komisí pro akce rekonstrukce vozovky v ul. Jiráskova a na úpravu parku.
- MR odsouhlasila poskytnutí požadovaného příspěvku 500,- Kč na pomoc dětské vesničky SOS.
- MR rozhodla o provedení auditu hospodaření města za r. 1999 kontrolním orgánem OkÚ Hradec Králové.
- MR projednala současné pohledávky dle seznamů zpracovaných účtárnou a bytovým odborem. Výše celkových pohledávek činí cca 1 520 000,- Kč. Rozhodující částka za prodej bytů 1 030 000,- Kč – termín úhrad je do 30. 9. 1999. Ostatní pohledávky jsou urgovány a postupně budou s přihlédnutím k dlužným částkám uplatňovány žaloby na dlužníky.

- MR projednala žádost p. Hendrycha a p. Kmínka na prodej pozemku o výměře 400 m² v areálu základní školy. Na základě předložených stanovisek ZŠ a stavebního odboru MR neuvažuje s revokací dřívějších rozhodnutí a tím ani o prodeji.
- MR rozhodla na základě dopisu Studia H – Praha navrhnout jako osobnost roku pro kalendářní rok 2000 p. Milana Knoblocha.
- MR odsouhlasila p. Hudákovi možnost použití městského znaku na propagační šálky, na kterých je obrázek našeho kostela. Současně MR rozhodla o zakoupení 50 ks těchto šálků za výrobní cenu 50,- Kč.

Odbor výstavby:

- MR rozhodla o zajištění příslušné dokumentace na výstavbu vodovodu a plynovodu do Rodova.
- MR byla seznámena s časovým plánem zpracování ÚPSÚ pro Smiřice a okolí autorem arch. M. Králíkem – výhled 11–12/99. Současně rozhodla ponechat pozemky za stadionem původnímu určení tj. pro rozvoj sportu.
- MR zamítla žádost p. Jana Kutíka ve věci výměny pozemku na „betonárce“ s ohledem na probíhající jednání o jeho prodeji.
- MR se seznámila s trestním oznámením na město Smiřice v záležitosti pozemků pod „Okály“ podané JUDr. Peškem. Současně schválila text našeho vyjádření, které bude předáno vyšetřovateli PČR.
- MR rozhodla o možné výstavbě garáží na dvoře za Dvoranou. Počet stanoví stavební odbor. Výstavba je uvažována na vlastní náklady žadatelů zde bydlících. Náklady budou postupně „odbydleny“. Garáže by zůstaly v majetku města.

Správní odbor:

- MR projednala současnou situaci veřejných studní pitné vody ve Smiřicích a Rodově se závěrem:
 - a) Rodov – studni u obecního domu asanovat a zachovat ji jako zdroj pitné vody
 - b) Smiřice – studni u závor označit jako nepitnou vodu
 - c) studni u DD asanovat a zachovat jako zdroj pitné vody.
 Vzniklé náklady budou řešeny úpravou rozpočtu.
- MR rozhodla tak jako v minulých letech o úhradě nákladů na otop MěDD za rok 1999 ve výši cca 25 000,- Kč.
- MR na základě závěrů provedené kontroly Okresní hygienickou stanicí v mateřské škole rozhodla zajistit 86 ks židliček v ceně cca 55 000,- Kč (výměna za nevyhovující). Současně rozhodla o realizaci dalších uložených nápravných opatření z této kontroly.
- MR rozhodla s ohledem na rozšíření sortimentu vařených jídel ve školní jídelně o nákupu fritézy. Nákup konvektomatu bude řešen v r. 2000 s přihlédnutím k finančním možnostem.
- MR rozhodla o zakoupení 3 ks laviček a kontejneru na plasty.
- MR rozhodla o zajištění 2 000 ks pohlednic a 2 000 ks prospektů Smiřic.
- MR rozhodla o poskytnutí příspěvku 500,- Kč Sboru dobrovolných hasičů Smiřice na občerstvení při stavebních úpravách zbrojnice.
- MR se zabývala dopravní situací ve městě v době cukrovarské kampaně. Na toto období budou ve spolupráci s Policií České republiky umístěny na vymezených úsecích značky „Zákaz zastavení“.

- MR projednala na základě požadavku Školského úřadu v Hradci Králové hodnocení práce ředitele ZŠ a doporučila jej ve funkci pro další období ponechat.

Bytový odbor:

- MR na základě doporučení byt. odboru rozhodla o zrušení a vrácení kaucí u navržených nájemníků. U nově přidělovaných bytů budou případné kauce zvažovány individuálně.
- MR projednala dodatečně vyplynuvší požadavky ZŠ (z titulu právní subjektivity). Požadavky budou specifikovány a změna rozpočtu projednána MZ.
- MR projednala předložené inventurní soupisy materiálových zásob a odsouhlasila jejich rozdělení do tří skupin dle použitelnosti
 - upotřebitelné zdroje
 - materiál k odprodeji
 - materiál k likvidaci

Příslušné seznamy zásob k odprodeji a k likvidaci budou vyvěšeny na úřední desce a akce zveřejněna v městském rozhlasu.
- MR na základě jednání se SBD Hradec Králové a doporučení byt. odboru odsouhlasila napojení domu č. 73, 75 a 77 na plynovou kotelnu města, kde je kapacita pro tento dům rezervována. Z vytvořených odpisů byt. odboru bude zainvestována částka 100 tis. Kč. SBD tuto uhradí zvýšenou sazbou za odebrané teplo postupně do 12/2000.
- MR projednala žádost pí. K. H., Smiřice čp. ..., o prodloužení termínu úhrady dlužné částky daně 10 160,- Kč do 28. 2. 2000. Důvodem je sociální postavení žadatelky. MR navržený termín úhrady schválila.
- MR rozhodla na základě požadavku vedení knihovny a neutěšené prostorové situace o rozšíření dětského oddělení o 1 místnost. Záležitost byla projednána se správcem konkursní podstaty Ekoporku a docíleno dohody o pronájmu další místnosti o ploše 55 m². Předpokládané stavební úpravy se uvažují ve výši cca 45 tis. Kč, které by byly odečteny z nájmu (odbydleny). Celkový roční nájem pro rozšíření podlahové plochy nyní činí 94 700,- Kč (dříve 75 600,- Kč). Náklady na vybavení pro letošní rok se předpokládají cca 20 tis. Kč.

Finanční odbor:

- MR rozhodla o poskytnutí příspěvků:
Sdružení zdravotně postižených Hradec Králové 800,- Kč
Organizaci nevidomých – Tyflo-servis Hradec Králové 3 000,- Kč.
Společnosti výtopyň Jaroměř na propagační jízdu parní jízdní soupravy na trati Pardubice–Liberec 1 000,- Kč.
- MR odsouhlasila na základě žádosti Mysliveckého sdružení Smiřice poskytnutí příspěvku na ceny pro Trotinský pohár ve střelbě ve stejné výši r. 1998 – 3 000,- Kč.

Z jednání městského zastupitelstva dne 16. září 1999:

- MR doporučila na základě výsledku hospodaření za rok 1998 a na základě předložených podkladů vstup Ekovody do a.s. Vodovody a kanalizace Hradec Králové s platností od 1. ledna 2000. MR předala městskému zastupitelstvu rovněž i podmínky vstupu. Výše vzniklé ztráty bude vzájemně odsouhlasena k termínu vstupu Sdružením EKOVODA.
V diskusi vystoupil jako člen MZ ing. Kupka, který poukázal na jedné straně na nebezpečí samostatného podnikání Sdružení Ekovoda, ale na druhé straně připomněl, že by se město nemělo zbavovat svého majetku. Upozornil i na to, že monopol v dodávkách vody může vést k neúměrnému zvyšování ceny vody.

Starosta p. Heřman v odpovědi poznamenal, že vzhledem k finančním ztrátám Sdružení Ekovoda (přibližně 700 000,- Kč) a vzhledem k budoucím nutným rekonstrukcím vodovodní sítě (např. u rybníka v Černožicích) by muselo stejně dojít ke zvýšení ceny vodného a stočného.

Městské zastupitelstvo při hlasování schválilo návrh MR 13 hlasy – 2 zastupitelé byli proti a jeden zastupitel se hlasování zdržel.

- MZ schválilo změnu rozpočtu ZŠ na letošní rok (na r. 1999) o položky, které vyplynuly jednak z udělené právní subjektivity a jednak z nově vzniklých požadavků nutných pro provoz školy.

Naplnění těchto změn bude částečně provedeno z úspor na investičních akcích prováděných na ZŠ, takže příslušná kapitola se oproti schválenému rozpočtu zvyšuje pouze o 89 000,- Kč.

- Na základě uložených nápravných opatření z kontroly, provedené v mateřské škole Okresní hygienickou stanicí v Hradci Králové a Státní školskou inspekcí Hradec Králové, musí být nahrazeno stávajících nevyhovujících 86 židliček židličkami novými. Současně musela být zajišťována i další uložená opatření na vnitřním zařízení. Náklady představují částku 77 000,- Kč. O tyto nepředvídané náklady je nutno posílit rozpočet MŠ.

MZ s přihlédnutím k uvedeným skutečnostem schválilo navrženou úpravu rozpočtu mateřské školy.

- MR seznámila městské zastupitelstvo s požadavkem vedení Městské knihovny Smiřice na rozšíření půjčovních prostor dětského oddělení o jednu místnost o podlahové ploše 55 m² navazující na současné prostory. Stávající místnosti jsou již kapacitně nevyhovující. Uvedené rozšíření prostor knihovny si vyžádá navýšení rozpočtu pro knihovnu o 97 000,- Kč.

MZ schválilo úpravu rozpočtu knihovny.

- MZ schválilo na základě předložené smlouvy poukázání příspěvku OkÚ Hradec Králové na autobusovou dopravu pro rok 1999 ve výši 186 420,- Kč. Tato částka je shodná s příspěvkem poukázaným za rok 1998. S přihlédnutím k této skutečnosti bude upraven i rozpočet na r. 1999.
- Vzhledem k četným požadavkům strávníků ve školní jídelně bude zavedena možnost výběru jídla. Proto MR doporučila zastupitelům odsouhlasení navýšení rozpočtu pro školní jídelnu o 100 000,- Kč na dovybavení zařízení kuchyně (drobné nádobí, gastronádoby a fritéza). Návrh byl MZ schválen.
- MZ schválilo úpravu rozpočtu pro rekonstrukci kostela o částku 800 tisíc Kč – jedná se o dotaci z fondu Ministerstva kultury.
- MZ schválilo změny v rozpočtu města. Jedná se o přerozdělení částek, které byly získány na základě zadávání výhodnějších smluv na dodávky prací pro město.

Po skončení jednání zastupitelů následovala diskuze občanů a zastupitelů. Kromě jiného bylo poukázáno např. na to, že občané chodí se svými čtyřnohými miláčky na procházky do parku. Zde pak nechávají venčit pejsky na pískovišti, které je určeno dětem. Pískoviště bylo dáno do pořádku a tímto způsobem je velmi znehodnocováno. Pro děti na hraní je pak hygienicky naprosto nevyhovující. Rovněž bylo poukázáno na to, že v parku (ale i jinde – např. u školního vchodu) se mládež dopouští vandalských činů. Zde však vždy platí, že „kde není žalobců, není ani soudců“. Má-li totiž někdo dosvědčit nesprávné počínání, téměř vždy odmítne!!

Vybráno z podkladů pro zasedání městského zastupitelstva.

Zprávy

Obecního úřadu Holohlavy

Konec EKOVIDY

V rámci privatizace státního podniku Vodovody a kanalizace (VAK) Hradec Králové a jeho přechodu na akciovou společnost vzniklo v říjnu 1993 zájmové sdružení obcí Černožice–Holohlavy–Smiřice s názvem ČHS EKOVIDA. Předmětem činnosti bylo dodávat pitnou vodu, provozovat zařízení umožňující tuto dodávku, provozovat kanalizaci a zařízení na čištění odpadních vod.

Podmínkou této činnosti byla licence. Sdružení EKOVIDA mělo dvě možnosti:

1. požádat o vlastní licenci k provozování, zajistit vlastní pracovníky, prostory a mechanizaci,
2. pronajmout vodárenskou a kanalizační soustavu našich obcí oprávněné osobě – tedy firmě s licenci.

Rozhodli jsme se pro druhou variantu, neboť se nám jevila výhodnější a uzavřeli jsme s VAK, a.s. HK Smlouvu o nájmu a provozování. Nájemné ve výši 2,4 mil. Kč/rok bylo ihned vráceno do provozu na údržbu a opravy.

Spotřeba vody rok od roku klesá. Nešetří jenom občané, ale i podniky (ostatně jak to s výrobními závody v našich obcích vypadá, všichni víme). Náklady na výrobu vody a její čištění jsou proto vyšší než výnosy.

Mohu říci, že jsme neseděli nečinně. O problematice provozování a nákladů na provozování jsme jednali s Městskými vodárnami v Jaroměři, s VAKem Dvůr Králové, STAVOKOU Kosice, s firmou HYDRIA Špindlerův Mlýn a dokonce i s Berlínskými vodárnami.

Ani s nejlepší nabídkou od firmy HYDRIA nejsme totiž schopni jako malé sdružení zafinancovat velké akce a velké opravy, jako je přeložka vodovodu na hrázi černožického rybníka, vodovod do Rodova, rozšíření čističky odpadních vod ve Smiřicích a podobně. A tak nám nezbývá jiná možnost, než vstoupit od 1. 1. 2000 do a.s. VAK Hradec Králové. Za vložený majetek obdrží obce akcie této společnosti.

Předpokládám, že mne zasvěcení ze Smiřic a Černožic v příštím čísle Zpravodaje doplní.

Prosím šéfredaktora Zpravodaje, aby uveřejnil opravu chyby na straně 5, čísla 2: „oprava poloviny urnového háje na hřbitově v Holohlavech nestála 451.000,– Kč, nýbrž přesně **41.156,–** Kč.“

Miroslav Hlava, starosta Holohlav

9 v dějinách Smiřic

1699

300 let kostela ve Smiřicích (1699–1999)

Potvrzuje se, jak těžké je vyhovět dosti početnému množství čtenářů Zpravodaje. Najdou se čtenáři, kteří říkají, že o kostele toho bylo už napsáno dost, jiní naopak říkají, že články z historie čtou přednostně. Právě jim je věnováno další pokračování seriálu „9 v dějinách Smiřic“ – i tentokrát je ještě věnováno naší významné kulturní památce – smiřickému kostelu. Jeho třistaleté výročí si tuto pozornost plně zaslouží.

Je tu ještě jeden důvod pro podrobné písemné informace o kostele. Na památky je slibováno ve státním rozpočtu na rok 2000 ještě méně peněz než doposud. To však znamená další posunutí termínu otevření kostela pro veřejnost. Přijměte tedy alespoň tento způsob pozvání na jeho prohlídku.

Ideový základ kostelu dal jezuita P. Jan Tanner svým výkladem šternberského erbu, který odvodil od hvězdy, ukazující třem králům narození Páně v Betlémě. Jeho žák hr. Jan Josef Šternberk počal s realizací asi r. 1697, kdy byl lámán kámen pro stavbu, založenou r. 1699. Tragická smrt hraběte r. 1700 budování nakrátko přerušila. Majitelkou panství se stala teprve roční **Marie Terezie Violanta**. Panství za ni spravoval její prastrýc Václav Vojtěch, hrabě ze Šternberka. Zároveň byl jejím poručíkem a vychovatelem až do 9 let jejího stáří (hrabě zemřel 25. ledna 1708). Václav Vojtěch rozhodl 19. května 1705 o dostavbě rozestavěného kostela. Roku 1711 se už v kostele křtilo a vysvěcen byl roku 1713.

Stavba kostela je barokní, centrální a orientovaná k severu. Na jihu je přistavěna k hospodářským zámeckým budovám. S hlavní zámeckou budovou je spojena krytou, jednopatrovou chodbou. Stavba je na 3,5 m vysokém bosovaném soklu z kvádrů, kromě kamenných detailů omítnutá, střecha je nyní opatřena šindelovou krytinou.

Dispozice kostela je zhruba centrální, na půdoryse zvlněných konkávních a konvexních křivek, mírně protáhlá v hlavní severojižní ose (kostel není orientován k východu) prostorami předsíně a presbytáře. O tom, vznikl-li půdorys z oválu, prořatého kružnicemi, nebo z osmiúhelníka se zaoblenými nárožími, dosud trvá spor. Zevně člení stavbu iónské pilastry (před presbytářem sloupy), pětiboce uzavřená okna nad podstavci s kruhy (dílem slepými, dílem otevřenými), pilastry nesou římsu a nad presbytářem a ve středech obou bočních stěn segmentové tympanony. Stěny uvnitř kaple rytmitizují mramorové korintské pilastry, nesoucí štuková žebra osmiboké hvězdicové klenby, vznášející se jako baldachýn nad prostorem. (Někdy bývá aspoň tato klenba připisována pro svou symboličnost Santinimu, ale víme, že téhož motivu použil i mladý K. I. Dientzenhofer při projektu kostela v Karlových Varech.)

Ve východní stěně lodi je pravoúhlý portál s kamenným profilovaným rámem. Tento portál snad provedl kameník Santini, připomínaný zde r. 1707. Po stranách pilastry s volutovými hlavicemi, nad nimi segmentová římsa, uprostřed prolomená. Mezi jejími úseky alianční znak šternberský, nesený anděly klečícími na úsecích římsy.

Na severu přechází zdivo lodi v kněžiště segmentem uzavřené. Na okrajích závěru sdružené

pilastry. Střed vyznačen dvěma představenými pseudojonskými sloupy s úseky kladí; nad nimi horizontálně vypjatý segmentový tympanon s oblamovanou římsou. Nad tympanonem vikýř s oválným okénkem uprostřed. Po stranách dva pilastry s úseky kladí a vypjatou římsou nahoře. Postranní stěny kněžiště v půdorysu vyduté. Okna kaple uzavřená pětihrany na obdélných plochých podstavcích, zdobených kruhy. Podokenní římsy profilované, na nich, po stranách oken, pilastry s volutovými hlavicemi. Nad nimi do pětihranu vertikálně vypjaté kladí.

Hranolová, jednopatrová věž kostela s bosovanými nárožími je vysoká 47 m. Dostavěna byla roku 1705 a teprve roku 1711 na její vrchol umístil hradecký klempířský mistr pozlacenou hvězdu. Na jihu je věž částečně zastavěna hospodářskou budovou. V přízemí na nárožích se nacházejí pseudojonské pilastry s úseky kladí, jehož římsa zdobená zubořezem obíhá celou věž. Okna přízemku jsou pravoúhlá s profilovanými kamennými šambránami. Pilastry patra s lupenovitými hlavicemi. Okna dole oválná, nahoře půlkruhová s hladkými, vykrajovanými rámy a klenáky. Křít věže tvoří plechová cibule s lucernou, bání a koulí (v ní jsou uloženy archivní písemnosti a předměty). Na samém vrcholku věže můžeme vidět pozlacenou osmicípou šternberskou hvězdu. Věž byla opravována 1807, 1835, 1925, 1969 a naposledy po poškození vichřicí roku 1991.

Ve věži byly původně zavěšeny 3 zvony. Nyní je tam pouze jeden, ten největší – věnujme mu pozornost. Je vysoký 73 cm a jeho průměr měří 100 cm. Ucha jsou zdobena dvouřadým pletencem. Na plášti zvonu je reliéf Salvátora a kříž. Na snímcích od p. Václava Prostředníka na str. 7 vidíme podobu celého zvonu i detail nápisu, kde je vidět datum 1519 – protože si však dříve lidé potrpěli na symboliku a na různé jinotaje, dobře poznáme jen konec tohoto data ..19. Celý dvouřádkový nápis zní takto:

Anno domini 1*19 ab laudem dei homnipotensis et beate marie wirginisat sancti egidi patroni eclesie in Ples per magistrum Jacobum dictum Ptaczick in montibus cutnis en ego campana nunguam pronuntio wana ignem bellum festum vel tunus

S překladem pomohl p. Jaroslav Mach: „Léta Páně 1519 ke chvále Boha všemohoucího a blahosladené Marie Panny a svatého Jiljí, patrona kostela v Plesu, odlil mistr zvonařský Jakub Ptáček.“ Josef Zeman uvádí, že tento zvon o hmotnosti 1400 kg byl odlit v uvedeném roce v Kutné Hoře. Nejdříve byl zvon zavěšen v kostele sv. Jiljí ve vesnici Ples.

OSADA PLES PŘED STAVBOU PEVNOSTI – KOSTELÍK SV. JILJÍ R. 1786 ZBOŘENÝ

Tato vesnice patřila do roku 1770 pod smiřické panství a stávala v místě, kde se nyní nachází Josefov. Roku 1770 připadlo panství Smiřice císařské komoře. Císař Josef II. totiž došel k názoru, že krajina kolem vesnice Ples je výhodná pro vybudování pevnosti proti Prusům.

Původní vesnice Ples byla zbořena (nyní bychom mohli kolem Josefova navštívit vesnice Nový Ples, Starý Ples a Vodní Ples), byl zbořen i její chrám. Zvon ze zbořeného kostela byl převezen do Smiřic a pověšen v kostelní věži roku 1780. Poprvé se s ním zvonilo na poplach (šturmovalo) při požáru u masných krámů (na rohu dnešního malého stadionu).

Nejmenším zvonem na věži býval zvon zvaný Poledník. Byl vysoký pouze 28 cm a jeho průměr měřil 35 cm. Byl hladký a opatřen nápisem. Emanuel Poche z tohoto nápisu uvedl pouze toto:

Weerni ... elizka ... z upy ... diranie z lissi lita ...

Osud tohoto zvonu není znám a s největší pravděpodobností byl zabaven pro válečné účely.

Na věži byl původně i zvon o výšce 38 cm a s průměrem 54 cm. V reliéfu měl Madonu na měsíci. Kolem byli andělci. Na zvonu byl nápis:

GLORIA IN EXCELSIS DEO ET IN TERRA PAX HOMINIBVS BONEE VOLVNTATIS 1755.

Tento zvon byl zabaven pro válečné účely (zrekvírován) v roce 1916.

A co bychom mohli vidět uvnitř kostela?

V první řadě bychom již nyní mohli obdivovat zrestaurovaný strop s nádhernými freskami a pozlacenými žebry.

V čele chrámu je kněžiště, které je v půdorysu oválné – 4,2 m dlouhé a 5,2 m široké. Stěny jsou členěny čtyřmi mramorovými pseudokorintskými pilastry a kladím. Osvětlováno je půlkruhovým oknem v závěru (zakryto oltářem) a malými okny nad kladím. Kopulovitá klenba nad kněžištěm je vyzdobena freskou Stvoření světa od Jana Jakuba Steinfelse (kolem r. 1713), který je i autorem ostatních nástropních maleb v kostele. Jan Jakub Steinfels – jeden z nejvyhledávanějších malířů své doby – se narodil v Praze r. 1651, kde také r. 1730 zemřel.

Na hlavním oltáři, zřízeném definitivně teprve v r. 1727, skví se dílo honosící se nejvyššími hodnotami, které tehdejší doba v tomto směru mohla poskytnout – obrazem Petra Brandla Klanění tří králů.

Poznal jsem, že čtenáři čtou Zpravodaj pozorně. Důkazem toho je i to, že jsem byl obviněn, že jsem se při uvádění názvu obrazu *Klanění tří králů* dopustil nepřesnosti a pravopisných chyb. Prý mělo být uvedeno, že jsou to *svatí* tři králové a že „tři“ mělo být napsáno s velkým T.

1) Název obrazu bývá téměř vždy uváděn ve tvaru *Klanění tří králů*.

2) Přečtěme si, co je uvedeno v Bibli:

Když se tedy narodil Ježíš v Betlémě judském za panování krále Heroda hle, mudrci od východu přišli do Jerusalema a tázali se: „Kde je ten novorozený král židovský? Neboť jsme viděli jeho hvězdu na východě, i přišli jsme se mu poklonit.“ Když to uslyšel král Herodes, vzrušil se a všechny Jerusalem s ním. I dal shromáždit všechny velekněze a zákoníky lidu a vyzvídal na nich, kde se má Kristus naroditi. Řekli mu: „V Betlémě judském, neboť tak to je napsáno prorokem: A ty, Betléme na území judském, nijak nejsi nejmenší mezi knížecími městy judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, aby spravoval můj lid izraelský.“

Tu Herodes povolal tajně mudrce a vyptal se jich podrobně na čas, kdy se jim hvězda ukázala. Pak je poslal do Betléma se slovy: „Jděte tam a pátrejte bedlivě!“

Mudrcové byli to učení pohaní, nejpravděpodobněji z Arábie nebo Persie. Zabývali se přírodními vědami, zejména hvězdářstvím. V pozdějším podání jsou nazýváni králi, ač jimi v našem významu slova nebyli. Z pozdějšího podání rovněž víme, že byli tři a že se jmenovali: Kašpar, Melichar a Baltazar. O Vykupiteli se vědělo něco i mezi pohany. Tyto zprávy mezi ně rozesli lidé, když se dostali do zajetí a když se počali usazovati mezi jinými národy. Ze zjevené hvězdy poznali mudrci Božím vnuknutím, že se narodil onen Vykupitel, kterého předpověděl v svém proroctví Balaam slovy: „Vzejde hvězda z Jakuba“ (Lev 24, 7).

Zákonníci byli znalci a učitelé zákona Božího neboli Písma svatého Starého Zákona. Že se Vykupitel narodí v judském Betlémě, předpověděl už prorok Micheáš asi 700 let př. Kr. Toto proroctví (Mich 5, 2) uvedli zákonníci králi ne doslova, nýbrž volně, ale co do smyslu správně.

Na Brandlově obraze znázornění tří klanící se muži tedy nemohou být *svatí*, protože – naopak – to byli pohané. Nebyli to však ani *králové*, protože to byli „pouze“ mudrci.

Architektonická konstrukce oltáře v úzkém a tmavém kněžišti se nemůže nijak uplatnit. Brandlův obraz je však velmi zdařile po stranách zdůrazněn dvěma bíle lakovanými plastikami sv. Anny a sv. Josefa a nad jeho vrcholem skupinou Boha Otce. Tyto plastiky, zejména spodní dvě, jsou

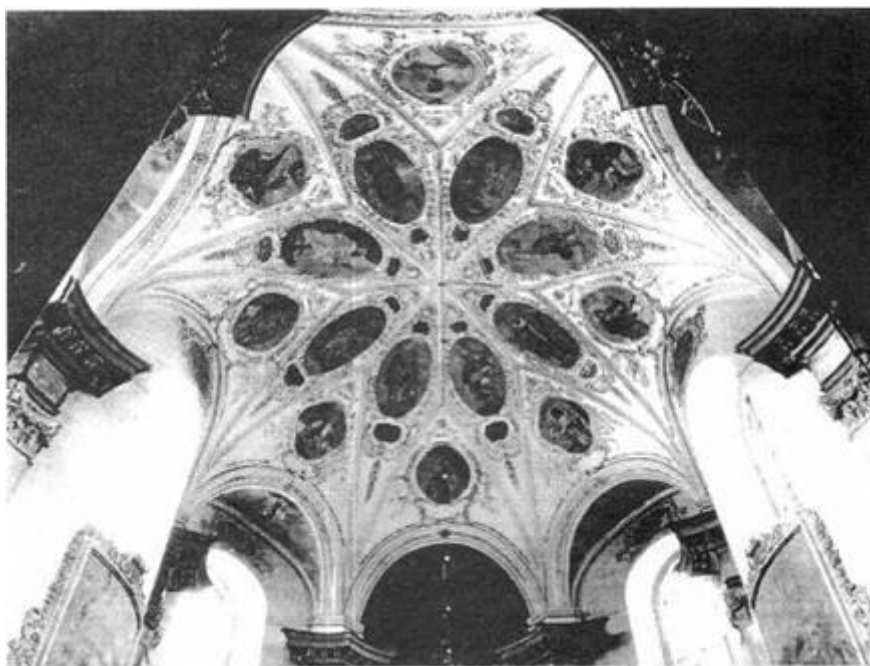
dílem nevšední umělecké úrovně a daleko předčí plastiky v široké i daleké oblasti. Již zběžný pohled na ně poučí, že jejich pojetí, výrazová dynamika i zpracování povrchu není daleko od soch, kterými Matyáš Braun a jeho dílna vyzdobili krátce před tím nedaleký Kuks. S největší pravděpodobností jsou obě tyto sochy z dílny Braunova žáka a spolupracovníka Jiřího Pacáka. V každém případě jsou dílem umělce, který po Braunovi nejdůsledněji ovládal zásady a prostředky vrcholně barokního evropského sochařství.

Po příchodu do chrámu by nás určitě zaujala celá chrámová loď. V půdorysu osmistěn, se střídavě konkávními a konvexními stěnami. Konvexní stěny na severu a jihu prolomeny triumfálními oblouky kněžiště a kruchty. Prostor osvětlen šesti, hluboce špaletovanými segmentovými okny, sklenut osmicípou hvězdou s profilovanými štukovými žebry, jež v cípech nasedají na úseky kladí a pilastry, členící rozhraní jednotlivých ploch oktogonu. Kápě mezi cípy hvězdy nasedají na konvexních stěnách přímo na zeď, při stěnách konkávních jsou prostoupeny čtyřmi elipsovitými lunetami. Archivolty kápí a lunet profilovány a v ploškách zdobeny štukovými festony.

Na cípech hlavní chrámové klenby jsou znázornění proroci, v kápích mezi nimi a v lunetách Sibyl. Na západní a východní stěně lodi dva pravoúhlé štukové rámy z akantů a ovocných motivů, v nichž jsou malby. Jedna představuje Příchod tří králů – dole je nápis: VBI IS EST, QVI NATVS EST REX IVDAEORVM. Naproti je malba, na které je Herodes a zákoníci zjišťující místo narození Kristova. Fresky vznikly současně v době dostavby kostela. V jihozápadní a jihovýchodní stěně jsou pravoúhlé, mramorové portály, rámované pilastry s konsolovými hlavicemi. Nahoře segmentem vypjatá římsa.

Nad portály pravoúhle rámované oratoře s volutovými pilastry po stranách v ploškách pilastrů festony. Nad pilastry zalamované kladí. Ve špaletách horních oken balkony s balustrovým zábradlím. Na jihu se připojuje k lodi oválný prostor téže formy jako kněžiště.

Na bočním portálovém oltáři sv. Jana Nepomuckého je mezi dvěma barokními sochami světců umístěn obraz od C. Carlona. Protilehlý portálový oltář Růžencové Panny Marie je vyzdoben sochami světců a obrazem Panny Marie se sv. Dominikem od královéhradeckého malíře Maywalda. Na oltáříku sv. Blažeje je malý světcův obrázek od Petra Brandla. Pozornost upoutá

i rokoková kazatelna z poloviny 18. století.

V interiéru kostela zaujme na klenbě zejména Steinfelsova fresková výzdoba z počátku 18. století. Štukové kartuše s naturalistickými motivy a festony pokrývají i jednotlivá pole klenby, na nichž jsou namalovány fresky osob, obsahově souvisejících se starozákonními proroctvími příští Kristova.

V cípech hvězdy postavy **MOJŽÍŠE** (Moyses), **MALACHIÁŠE** (Malachias), **JEREMIÁŠE** (Ieremias), **ZACHARIÁŠE** (Zacharias), **DAVIDA** (David), **SOFOBIÁŠE** (Sophobias) a **ISAIÁŠE** (Isaias).

V kápích mezi cípy hvězd jsou vyobrazeny **Sibyly**: **SAMBETSKÁ** (Sambeta), **LIBYCKÁ** (Libia), **KUMSKÁ** (Cvmana), **ERITREJSKÁ** (Erithrea), **KUMANSKÁ** (Cvmea), **HELESPONTSKÁ** (Hellesponica), **TIBURTSKÁ** (Tibvrtina) a **EVROPSKÁ** (Evropea).

V lunetách při konkávních stěnách jsou další **Sibyly**: **LIBICKÁ** (Libica), **SAMSKÁ** (Samia), **FRISKÁ** (Frisia), **EGYPTSKÁ** (Egyptica). Jednotlivé postavy jsou určeny nápisy v kartuších. Na obraze Sibylly Eritrejské je signatura: **lac. Steinfels**.

Vedle kostela si můžeme ještě prohlédnout sousoší sv. Jana Nepomuckého s anděly, které je hodnotnou barokní plastikou z první poloviny 18. století (její volnou repliku najdeme v Hradci Králové na Malém náměstí).

Použitá literatura:

Publikace: Smiřice (1975)

Josef Zeman: Z pamětí Smiřic (1910)

Emanuel Poche: Soupis památek historických a uměleckých v okrese Královédvorském (1937)

Jaroslav Mach: Šternberkové a Smiřice (články ve Zpravodaji)

(mv)

Kapitoly z historie Holohlav

Výpisy z kroniky holohlavského děkanství

O dějinách Holohlav i okolí se můžeme dosti dozvědět ze zápisu kroniky holohlavského děkanství. V tomto čísle ještě jednou „zalistujeme“ v této kronice zásluhou pana Jaroslava Macha z Černožic, který si dal velkou práci s vypsáním – a velmi často i s vyluštěním – těchto zápisů. Tentokrát poznáte, že zápisy jsou věnovány popisům událostí hlavně mimo Holohlavy:

- **Sochy z habřinského kostela** – dne 22. června 1884 byly dvě staré sochy sv. Petra a Pavla, ovšem obnovené, na oltář sv. Jana Nep. postavené a vysvěcené. Tyto sochy pocházejí z kostela Panny Marie v Habřině, který byl r. 1790 zbořen.

Jak se podepsaný dozvěděl, byly tyto dvě sochy se zakoupeným kamenem ze zbořeného kostela odvezeny ku stavbě trotinského mlýna (Pozn.: v současnosti je i tento mlýn dávno zbořen – dnes tu je chata myslivců), kde 92 let na mlýnici se nacházely v úctě nevelké. Oprava a nynější postavení stojí 40 zl.

- **Nová stolice pro zvony na Chloumku** – jelikož se tam po drahá léta tamějšími zvony vyzváněti nemohlo, vymohl děkan A. Nývlt novou stolicí, do níž zvony zavěšeny byly, jak nyní jsou.
- **Nová škola v Semonicích** – 23. listopadu 1884 byla vysvěcena nová školní budova v Semonicích. Kázání měl Jan Čapek, kaplan a zpívanou velkou mši Al. Nývlt, děkan, který školu i vysvětil.
- **Pozemky** – po čas uprázdněného děkanství od r. 1873 usiloval farář čibuzský V. Sovák, s tamějším coop. I. Dvořákem o odtržení pozemků děkanství holohlavskému patřících. Jsouce v tom podporováni celým obecním zastupitelstvem, musel děkan A. Nývlt vésti krutý boj jak s duchovenstvem, tak i občanstvem. Dokument psaný v r. 1718 však prokazuje, že nynější pozemky byly holohlavskému děkanství dány v náhradu za jiné, odstoupené tehdy k nově zřízeným farám a Kraj. soud dal děkanovi za pravdu.
- **Nový zvonek v Černožicích** – 11. října 1885 vysvětil odpoledne v samém dešti nový zvonek v obci Černožicích A. Nývlt, děkan.
- **Cerekvické panství** – 26. července 1887 ráčil Jeho Veličenstvo, náš nejmilost. císař a král přikoupiti za 650.000 zl. od Viktora, rytíře z Klepornů panství Cerekvici a ku Smiřicím přivtělit.
- **Chloumek** – v srpnu 1887 byla dokončena oprava kostela sv. Václava na Chloumku. Při tom byla opravena i hřbitovní zeď i vrata. Památné záhrobní kameny byly v kostelní zdi vyčištěny a natřeny.
- **Smiřice** – srpen 1887 byl ve znamení vydláždění náměstí a ulice k nádraží vedoucí. Současně i smiřický mlýn byl rozšířen a zdokonalen.
- **Chudobinec ve Smiřicích** – slavná mše sv. a základní kámen k novému domu – „chudobinci“ s dětskou opatrovnou položen. Tento dům dal vysvětit rodák smiřický, blahorodý pan Adolf Mautner rytíř z Markhofu. Nazval jej „Ústavem Giseliným“ (podle jména Gisela). Základní kámen posvěcen Al. Nývlt, děkanem. Dne 15. října 1889 na svátek Terezie od dp. Františka Hampla královéhrad. kanovníka u přítomnosti děkana Nývlt a kanovníka Jana Čapka a Jana Karáska, slavnostně vysvěcen.
- **Nové varhany v Holohlavech** – 25. listopadu 1888 vysvěceny. Postavené Em. Patrem v Praze za 1.000 zl. a s nápisem: „Na oslavu 40letého jubilea císaře a krále Františka Josefa I.“ – světil A. Nývlt, děkan.
- **Křtitelnice** – v Ratiboru v roce 1889 byly památky děkanství holohlavského dobře popsány i s posloupností děkanů, což se shoduje s touto kronikou, toliko na starou křtitelnici se zapomnělo. Co se o ní ví? Křtitelnice zdá se být z jiného kovu než víko nad ní, které jest cínové. Nahoře je tento nápis: „Tato voda v této křtitelnici, z nížto věřící rodí se“ L.P. MDLII (Léta Páně 1552). Křtitelnice zadělaná jest do kruhu z hrubého železa, který stojí na třech železných nohách, neboť z původních, uměle ulitých, zbyly toliko tři kovové hlavy s poprsím svatých. Další část, která k zemi dosahovala, byla násilně usekána, proto ten železný podstavec. Víko je novější a má nápis na jedné straně tento: „LP MDCXV opraveno toto víko za správců a kostelníků: za Adama Křivického, Jiříka Martinka, Vondřeje Adamova a Jana Votruby. Zapsal Al. Nývlt, děkan.“

Kdo vchází hlavními dveřmi do chrámu, spatří tu na levé straně u zdi velkou křtitelnici z hrubého kamene v podobě kalicha, o které se dá souditi, že před rokem 1552, kdy nynější cínová křtitelnice do kostela přišla, stála v chrámu Páně snad od prvopočátku křesťanství ve zdejší krajině. Po staletí byla bez víka, v dešti, sněhu a všem nepohodám povětrnosti vystavena, až jsem ji v roce 1880 kamenným víkem nechal přikrýti. Al. Nývlt, děkan a bisk. vikářský tajemník.

Poznámka kronikáře Macha: Podobné kamenné křtitelnice můžeme vidět v našem okolí na více místech, zejména ve Velichovkách v chodbě kostela a při kostele na Chlumu. Vždy stojí přede dveřmi, nebo v chodbě.

- 24. prosince 1889 o Štědrém večeru zemřel ve Vídni rodák smiřický, veleblahorodý pan **Adolf Ignác Mautner**, zakladatel chudobince s opatrovnou a štědrý pán všem chudým i školním dítkám. Requiescat in pace! (Odpočívej v pokoji!)
- **Byt pro hrobaře** – konečně po mnohých letech docílil jsem v roce 1890 toho, že na Chloumku vystavěn byl byt pro hrobaře. Nyní budiž všemožná péče k tomu obrácena, aby se ten holý zádušní vrch brzy zazelenal a stromovím buď ovocným nebo lesním byl posázen a tak záduší užitek přinášel a krajinu okrašloval.
- **Vysvěcení nové školy v Černožicích** – v neděli po sv. Duchu 31. srpna 1890 byla v Černožicích nová obecní škola slavnostně vysvěcena a účelu svému odevzdána. Kázání měl na upraveném řečništi dp. Jan Čapek, svěcení vykonal a u oltáře před sochou sv. Jana Nepom. postaveného mši sv. sloužil s Te Deum laudamus Al. Nývlt, děkan.
- 7. prosince 1890 – **k sedmdesátým narozeninám děkana Aloise Nývlt**a podali jemu kaplani Jan Čapek a Jan Karásek dar – 220 zl. co sbírku po obcích učiněnou, za účelem obnovení Božího hrobu do nynější podoby. Obec holohlavská mu pak podala diplom čestného občanství. Deo gratiss!

V tomto místě začíná jiný rukopis.

- **Svěcení nové školní budovy ve Smiřicích** – město Smiřice k dosavadní obecné škole též chlapeckou měšťanskou školu docílilo, byla v r. 1894 stavba této nové budovy prostrannější započata a do posledního srpna 1895 dokončena. 1. září 1895 byla dle církevních předpisů posvěcena Aloisem Nývlt, bisk. vikářem a holohlavským děkanem. Kazatel byl Jan Čapek, zámecký kaplan smiřický za asistence dp Kozáka, čestného děkana a vikariátního tajemníka v Hořiněvsi, pak Jana Karáska, kapl. v Holohlavech a Jaroslava Horáka v Černilově. Město bylo prapory ozdobeno a odpoledne byl na tzv. restauraci hudební koncert.
- V tomto roce 1896 byly pořízeny **nové lavice** do děkanského chrámu v Holohlavech za 684 zl. 30 kr.
- **Les na Chloumku** – po víceletém vyjednávání se slavným patronátním úřadem obdržel lesní úřad rozkaz, aby k pravidelnému zalesňování vrcholu a strání na Chloumku a kolem kostela sv. Václava přikročil, také se již zelenají a krajinu okrašlují. Zdař Bůh! Psáno v r. 1898.
- **Konec války – samostatnost** – rok 1918 dne 28. října.

Světová válka skončila pro náš národ šťastně a ten nabyl samostatnosti. Válka měla však i některé následky neblahé. Dlouhým trváním množily se útrapy válečné, v mravním pak ohledu lid z části zdivočel, jednak vlivem mužů vracejících se z bojiště i jinak. Po prohlášení svobodného státu od mnohých špatně byla chápána svoboda a demokracie.

Bohužel na vzniklých špatnostech nese vinu i část katolického duchovenstva, která v obnovené Jednotě katolického duchovenstva snažila se dosáhnouti nejen zavedení jazyka českého do celé liturgie, ale i zrušení bezženství kněžstva. Když těmto požadavkům v Římě nebylo zcela vyhověno, založena byla odpadlými kněžími a i od spisovatele Bohumila Zahradníka Brodského a gymnaziálního katechety ThDr. Karla Farského nová sekta, zvaná církev československá a to dne 8. ledna 1920.

Nový zvon

Kostelu holohlavskému zbyl po rekvisici za války jen jediný, památný starý zvon, kterým bylo těžko denně klekání zvoniti. Proto darovala kostelu menší zvonek r. 1925 děkanova sestra

Anastazie Seidlová – odborná spisovatelka, která pokud byla v Holohlavech, ráda jím sama klekání a poledne zvonila.

Sochy sv. Jana Nepomuckého

V noci 15. května 1920 uražena byla hlava soše sv. Jana Nepomuckého v Černožicích. 25. května soše téhož světce při cestě z Holohlav do Smiřic.

Poněvadž děkan Seidl trpěl značnou neurasthenií, vypomáhal mu v létě 1926 a 1927 jeho bratr Ladislav Seidl, který byl v roce 1920 farářem v Josefově a 1. ledna 1926 vstoupil na trvalý odpočinek (před tím byl v Kácově). Pomáhal svému bratru při opravě kostela na Chloumku. Více než 8 roků jednalo se o tuto opravu. Zdálo se, že vše usnulo. Pak c.k. stavitel V. Kovařík vypracoval podrobný rozpočet, ale c.k. místodržitelství ho neschválilo, zdál se vysoký a nařídilo ho přepracovat. Pan stavitel se hněval a pravil: „Tak namáhavou práci mou zavrhl, teď si počkají, teď to nechám ležet a nic nebudu dělat.“

Tak se tedy nic nedělalo a kostel starobylý pustl a pustl, že konečně propukla nevole lidu. Po velikonocích 1935 poslán od duchovní správy patronátnímu úřadu dopis s doložením, že pakliže do 14 dnů patronátní úřad nezašle písemné ujištění, že se během toho léta dá kostel opravit, bude správce duchovní nucen oznámit Nejdůst. konsistoři, že se nadále v tomto kostele služby Boží konat nemohou.

To účinkovalo. Ťal jsem do živého. V několika dnech obdržel jsem od patronátu dopis, v němž byla skryta nevole, ale i ujištění, že se oprava stane. Pak již to šlo bez nového rozpočtu i bez vyššího povolení. Střecha se snesla, řemeslníci vně i uvnitř o překot pracovali a do adventa byl celý kostel renovován. Oprava stavební činila

	9 856,15 k
studně a železná vrata	986,10 k
varhany	1 435,00 k
při tom stavitel ušetřil	577,79 k
a tak celá oprava stála	11 699,46 k

Nové zvony

byly zakoupeny v r. 1932 – pro Holohlavy dva, jeden pro Smiřice a jeden pro Chloumek.

Pro Holohlavy	512 kg a 330 kg	15 743,– Kč
železná konstrukce		10 000,– Kč
nové srdce pro starý zvon		700,– Kč
pro Smiřice	275 kg	5 239,– Kč
pro Chloumek	280 kg	5 330,– Kč
Celkem		37 012,– Kč

Celý obnos zaplacen z milodarů dobrodinců sebraný během 1 a půl roku.

Zapsal děkan Josef Roháč.

Habřinský hřbitov

Habřina postavila obecní hřbitov na Chloumku bez kříže a svěcení. Byl slavnostně otevřen jen za řečnění a zpívání. Do středu hřbitova dali pomník padlých ve světové válce a na něm hlavu Kristovu. Postavením tohoto hřbitova se uvolní zádušní hřbitov na Chloumku, kam se až dosud pochovávali i čechoslováci z Habřiny a Neznášova.

Chrám holohlavský

Chrám nebyl od dob p. děkana Bažanta opravován, ač ve velmi chatrném stavu se nacházel. Pan děkan Pokorný až na nepatrné věci téměř nic pro chrám neučinil a dp. Laušman a Ryba učinit nemohli pro krátké zde pobyty.

Teprve za pana děk. Nývltu přikročeno rázně a se vším přičiněním k opravě domu Páně. Upraven byl strop: nejprve do běla obílen a pak krásně vymalován, jmenovitě na klenbě a v Božím hrobě, na kteréž vymalování věnoval sám pan děkan 300 fr. Obnovena jest též dlažba v chrámové lodi a chodba presbyteria vyložena dlaždičkami, které věnoval ur. pan Mautner z Markhofu, bydlící ve Vídni, velký to dobrodinec. Pod dlažbou v presbyteriu odpočívá děkan Uhlíř a nápis na jeho hrobce byl ponechán neporušený: HIC IACET UHLIRZ etc

Většími dary na opravu kostela přispěli: p. Albrecht Malburg ze Smiřic, který daroval krásný lustr, pan Václav Pecháček, ředitel továrny v Černožicích věnoval krásný obraz Cyrila a Metoděje na postranním oltáři u dveří, který namaloval Sequens z Křesť. akademie v Praze a p. Wagenknecht věnoval dvě lampy cínové visící před oltářem a u sv. Anny. V neděli 8. října 1876 byl chrám znovu vysvěcen.

Obraz na hlavním oltáři

Starý, neslušný obraz sv. Jana Křtitele na hlavním oltáři byl roku 1877 odstraněn a nový, prostřednictvím Křesťanské akademie v Praze, od českého malíře Josefa Hellicha vymalován a vlastní rukou do starého rámu zadělán. Obraz samotný stál 300 zl. (od dobrodinců 203 zl., ostatní doplatil sám děkan Nývlt).

Podle p. Jaroslava Macha z Černožic.

Poznámka:

Pan J. Mach vypsál ještě jednu kapitolu z děkanství holohlavské kroniky. Má název: „Smutná kapitola“.

Do kroniky ji zapsal Jan Petrásek, farář ve Vrapicích, dřívější kaplan v Holohlavech. Sám k této kapitole napsal: „Chtěl bych vlastně nadepsat „Nejsmutnější kapitola této pamětní knihy“ – mám psáti totiž o československé církvi v Holohlavech. Připomínám napřed, že píši vše objektivně, bez zaujatosti tak, jak jsem všechno v Holohlavech prožil, ze spisů v archivu vyzkoumal a dle svých poznámek.“

Otiskovat tuto kapitolu z kroniky holohlavského děkanství nebudeme. Není to opravdu nic povzbudivého a je snad možno poznamenat, že tehdejší třenice náboženské (a pochopitelně i politické) nebyly pro tolerantnějšího člověka o nic méně pochopitelné a zbytečné, jako jsou ty politické spory v dnešní době.

28. říjen 1918 byl dnem vzniku samostatného státu, Česko-slovenské republiky. Nadšení mnoha lidí bylo ohromné. Našlo se mnoho nadšenců, kteří své vlastenectví chtěli vyjádřit co nejrevolučnějším způsobem. Tehdy se část katolických věřících nadchla myšlenkou založení nové církve – církve československé. Tato nová církev byla „vlastně katolickou církví, jejíž kněží smějí se ženiti a všecko mají po česku“. V uvedené „Smutné kapitole“ je vylíčeno, jaké tahanice vznikly o holohlavskou faru a o přístup do kostela. Mělo dojít i k násilnostem.

Vše mělo kromě jiného dohru i u Okresního soudu v Jaroměřu. Tři občané byli odsouzeni k podmíněným trestům – trest jim byl prominut udělením amnestie prezidenta T. G. Masaryka (no vida, dnes se pochybuje o odůvodněnosti prezidentských amnestií?!).

Ze zápisu v kronice si ještě uvedme: „Po dlouhých tahanicích se Čechoslováci odstěhovali z děkanského kostela v Holohlavech do Smiřic, kde si upravili modlitebnu ze stodoly (tam je do dnešní doby), kterou jim k tomu účelu věnovala pí Lefnarová, obchodnice.“

(mv)

**Informace o zahájení školního roku 1999/2000
na SOU potravinářském ve Smiřicích
a pozvánka na první akci školy**

Vážení spoluobčané,

začal nový školní rok, pro učiliště to bude teprve druhý v nové školní budově ve Smiřicích. Do lavic zasedlo celkem 260 žáků studijních a učebních oborů. Letos vyučujeme 3 ročníky cukrářů, 3 ročníky kuchařů, 3 ročníky kuchařů a číšníků, 1 ročník provozu služeb, 1 ročník nástavbového maturitního studia denního a 2 ročníky maturitního studia dálkového. Ve škole se pohybuje 141 dívek a 119 chlapců. Z celkového počtu je 40 žáků ubytovaných na domově mládeže v Černošicích. 140 žáků se učí jazyk německý, 120 žáků jazyk anglický. Všichni budou absolvovat moderní výuku výpočetní techniky.

Během školního roku proběhne ve škole několik akcí určených pro veřejnost. Žáky ZŠ Smiřice a především její deváťáky pozveme v prosinci na Den otevřených dveří. Tato akce, kdy žáci základní školy mohou nahlédnout do kuchyně způsobu výuky žáků střední školy, jim pomůže rozhodnout se o své budoucí přípravě na povolání.

V prosinci proběhne zároveň Adventní výstava zručnosti a dovednosti žáků jednotlivých učebních oborů. Na tuto výstavu bych ráda pozvala prostřednictvím ředitele školy, pana Havrdy, malé hudebníky ZUŠ ve Smiřicích, aby vhodně doplnili pomocí svých hudebních nástrojů blížící se atmosféru Vánoc. Jaro nového tisíciletí přivítáme pořádáním Jarní výstavy, která ve svém rozsahu zahrne i svátky velikonoční. Pak už se budou třetí ročníky, doufám, pilně připravovat k závěrečným zkouškám, maturanti k maturitě. Nejškikovnější a nejzdatnější či nejzapálenější žáky a studenty budeme připravovat na odborné gastro soutěže pořádané Asociací kuchařů a cukrářů nebo vyhlášené Institutem výchovy a vzdělávání v Praze při Ministerstvu zemědělství.

Příprava na takové soutěže je nesmírně náročná i nákladná a doufám, že i v letošním roce dosáhneme významných ocenění v konkurenčním prostředí škol z celé republiky. Přesto, že zatím nemáme vlastní tělocvičnu a hřiště, budeme v rámci možností trénovat a připravovat družstva na sportovní soutěže mezi regionálními školami v kopané, sálové kopané, volejbale, stolním tenise, plavání a v atletice. Na tomto místě děkuji řediteli ZŠ Smiřice panu Rohlenovi za tři hodiny týdně, které můžeme odučit v tělocvičně a starostovi obce Holohlav panu Hlavovi za vstřícnost, kterou nám prokázal tím, že nám umožňuje používat hřiště v Holohlavech.

Podle zájmu našich žáků máme v plánu uspořádat barmanský kurz a kurz moderní studené kuchyně. Po absolvování kurzu získávají uchazeči osvědčení o činnosti.

Přeji si, aby školní rok přinesl hodně úspěchů nejen škole samotné, ale aby i občané pociťovali naši přítomnost ve městě pozitivně. A tak všechny naše záměry bude provázet soustavné

výchovné působení celého pedagogického sboru na naše žáky s cílem přesvědčit je, že slušnost, zdvořilost, ohleduplnost a zdravý způsob života je právě to, co mladí hledají a potřebují. Tento úkol je ze všech nejtěžší.

A ještě jedno pozvání: 9. října je ve Smiřicích posvícení. Až budete 8. nebo 9. doprovázet své děti a vnoučata k houpačkám nebo půjdete jen tak na procházku, stavte se u nás ve škole v posvícenské kavárně na kafe, pohár, občerstvení a samozřejmě na posvícenské koláče a cukroví. Školní rok bude mít v tu dobu teprve měsíc za sebou, ale snad už naši žáci něco předvedou a vy si uděláte pěkné odpoledne.

Těší se na vás

Ing. Baboráková Ema, ředitelka školy

Co je nového v základní škole?

Konec léta a začátek nového školního roku bývá důležitým životním obdobím pro každého prvňáčka. Letos jich naše škola přivítala 67. Jako jedni z mála budou tito prvňáci moci říct, že do školních lavic usedli ve 20. století a opustili je ve století 21.

Škola pro ně bude jistě velkou změnou a aby ji prožívali jen příjemně, snažíme se jim vytvořit co možná nejlepší podmínky.

Přes prázdniny byla dokončena učebna výpočetní techniky v celkové hodnotě převyšující částku půl milionu korun. Žáci se tak budou moci seznámit se základy práce na počítači. Na vybudování učebny se finančně podílely městské a obecní úřady ve Smiřicích, Černožicích, Černilově,

Habřině, Holohlavech, Lužanech, Skalici, Račicích, Sendražicích a Smržově. Realizaci a vybavení výkonnými počítači zajistila smiřická firma AG COM, která navíc škole darovala materiál a služby v hodnotě 36 500,- Kč. V učebně je 12 žákovských a 1 učitelské pracoviště. Všechny počítače jsou zapojeny do sítě. Dále byl v učebně proveden nový elektrorozvod, vymalování a učebna je vybavena novými stoly a nastavitelnými židlemi. Smiřický MÚ vynakládá nemalé finanční prostředky na opravu školní budovy a na úpravu okolí školy. Více než 420 tisíc korun si vyžádala nová izolace střechy nad šatnami a novou budovou. Byla opravena část vozovky před vchodem do staré budovy.

O to více nás mrzí, že se mezi našimi občany najdou tací, kteří záměrně práci druhých ničí. Oprava vstupu do šaten školy stála 18 000,- Kč a jistě je všem jasné, že to byly zbytečně vynaložené peníze.

To je ale ta smutnější stránka našeho života. Věříme, že většina našich dětí si dokáže vážit práce druhých i pěkného prostředí.

Přejeme žákům, aby se jim letošní školní rok 1999/2000 vydařil.

Petr Rohlena, ředitel základní školy

Dopravní soutěž mladých cyklistů

Po vítězstvích v okresním a krajském kole reprezentovaly děti z dopravního kroužku DDM naši základní školu v republikovém finále dopravní soutěže mladých cyklistů. Soutěž proběhla ve dnech 16.–19. června ve Strážnici. V kategorii 5.–6. tříd se družstvo ve složení Veronika Langerová, Martina Vítová, Kateřina Vydrová, Libor Machek, Milan Slovák a Josef Říha umístilo na **2. místě**. Škoda, že účast v letošní mezinárodní soutěži v Lotyšsku mají zajištěn pouze vítězové. O postup do republikového finále se také výrazně zasloužili Martin Ornst, Pavel Hušek a Lukáš Bardon. Družstvo v kategorii 7.–8. tříd ve složení Simona Koukalová, Věra Dvořáčková, Michal Komberec a Jaroslav Rychtera obsadilo také **2. místo**.

Právo reprezentovat Českou republiku v mezinárodní soutěži mají v této kategorii vždy první dvě družstva, proto radost byla veliká. Nezbylo už mnoho času na přípravu a naši společně s družstvem vítězné Strážnice letěli do Bulharska. Mezinárodní soutěž se uskutečnila ve dnech 28. června – 2. července v městě Loveč. Soutěže se zúčastnilo 5 zemí a naši skončili na 4. místě. Smiřická část družstva České republiky závodila ve složení Pavlína Ryšavá, Jaroslava Ryntová, Michal Komberec a Jaroslav Rychtera.

I v novém školním roce 1999/2000 bude dopravní kroužek nadále pracovat. Žáci se naučí pravidla silničního provozu v teorii i praxi a budou umět ovládat bezpečně jízdní kolo. Ti nejlepší se pak pokusí navázat na smiřické úspěchy v dopravní soutěži – však motivace je veliká! Mladší mají na programu mezinárodní soutěž v Hannoveru a starší v Budapešti nebo na Balatonu. Ani ten, kdo se do soutěží nedostane, nemusí být smutný. Bude se umět pohybovat bezpečně po silnici sám pěšky i na kole a časem si vzpomene na své vědomosti při zkouškách na řidičský průkaz!

**Výsledky republikového finále dopravní soutěže mladých cyklistů
Strážnice, 16. – 19. 6. 1999**

mladší kategorie:

1.	Strážnice	109
2.	Smiřice	185
3.	Kostomlaty n. L.	206
4.	Krnov	207
5.	Plzeň	270
6.	Kamenický Šenov	524
7.	Praha, Norbertov	654

starší kategorie:

1.	Strážnice	26
2.	Smiřice	48
3.	Krnov	64
4.	Kostomlaty n. L.	93
5.	Želiv	202
6.	Chomutov	226
7.	Rokycany	239
8.	Praha, Jahodová	25

**Výsledky mezinárodní dopravní soutěže mladých cyklistů
Loveč, 28. 6. – 2. 7. 1999**

1.	Bulharsko	34
2.	Maďarsko	575
3.	Litva	666
4.	Česká republika	736
5.	Bělorusko	851

Dětské letní tábory

Smiřický Dům dětí a mládeže uspořádal pro děti o prázdninách 2 letní tábory. První se uskutečnil v malebném podhůří Krkonoš v Bernarticích u Trutnova, ten druhý v Deštném v nádherné přírodě Orlických hor. Celkem se táborů zúčastnilo 63 dětí. Program byl pestrý, každý den se dělo něco zajímavého a na nudu nebyl vůbec čas. A co všechno si děti vyzkoušely a co se naučily? Každý si mohl vybrat podle chuti, např. hry a soutěže v přírodě, soutěž ve zpěvu a recitaci, soutěž v poznávání rostlin, střelba z luku a ze vzduchovky, táborák s písničkami a kytarou, noční stezka odvahy, karneval s diskotékou, sportovní olympiáda a netradiční disciplíny, základy sebeobran, hry na kytaru, výtvarné a sportovní činnosti, výlety do okolí, volba Miss a Missáka tábora, módní přehlídka, jízda na koních a samozřejmě koupání!

Školní rok uteče jako voda a v létě opět na táborech DDM Smiřice – na shledanou!

Dům dětí a mládeže vzhůru nohama!

Kdo navštívil náš Dům dětí a mládeže na konci srpna a začátkem září, nevěřil vlastním očím – celý objekt byl doslova vzhůru nohama! Ale to nebylo nic neobvyklého, v budově se nákladem 250 000,- Kč vyměňovala stará akumulací kamna za nové plynové vytápění a při té příležitosti se i vymalovalo. Je to příjemná zpráva pro všechny, kteří navštěvují kroužky Domu dětí a mládeže. Prostředí je nyní v budově zase o něco krásnější, dětem a pracovníkům DDM bude v zimních měsících příjemně teplo a ještě se nějaké peníze oproti minulosti ušetří!

Jaká je nabídka kroužků DDM?

Činnost zájmových kroužků Domu dětí a mládeže ve Smiřicích už je sice v plném proudu, ale pokud má některé dítě nebo dospělý chuť, pracovníci DDM ho určitě neodmítnou! Můžete přijít osobně nebo vám potřebné informace sdělíme na telefonním čísle 94 533. Naše adresa: DDM, U Stadionu 15, 503 03 Smiřice.

A tady je stručný přehled nabídky:

pro děti:

rybářský kroužek
zdravotnický kroužek
mladí ochránci přírody
pohybový kroužek
společenský tanec
volejbal nebo basketbal pro dívky
florbal pro chlapce
elektronické šipky
šachy
klub „3“

anglický jazyk
německý jazyk
německý jazyk – konverzace
léčivá píšťalka
výtvarný kroužek
klub šikovných dětí
dopravní kroužek
obsluha počítače
počítačové hry

pro dospělé:

elektronické šipky pro juniory i starší
kalanetika pro ženy
základní obsluha počítače – kurz 10 hodin
goblénová a zapjastková technika, tkaní koberců, keramika
technická a obchodní němčina + písemný styk, PC
angličtina pro začátečníky i pokročilé
němčina pro začátečníky i pokročilé
konverzace v angličtině i němčině
příprava k maturitě z angličtiny i němčiny
- výuku jazyků lze domluvit i jako individuální a intenzivní!

1. říjen	19:00 hod.	Muzikál: Noc na Karlštejně – zahraje divadelní soubor z Dobrušky
28. říjen	19:00 hod	Lucerna – komediální variace v podání divadelního souboru Josefa Dvořáka
11. listopad	9:00 a 10: 15 hod.	O Jácíčkovi – představení pro mateřské školy
6. prosinec	8:30 a 10:00 hod.	O Vánocích – představení pro mateřské školy

10. prosinec 19:00 hod. Koncert skupiny POUTNÍCI spojený s křtem CD desky
31. prosinec 20:00 hod. SILVESTR

I nadále jsou pořádány páteční Taneční večery při svíčkách – upřesnění bude ještě vždy zveřejněno.

Připravujeme: Pořad pro ženy: Podzimní vizáž moderní ženy, Módní přehlídku

Ludmila Trávníková, ředitelka MĚKS

Vážení přátelé, 30. listopadu loňského roku se představil smiřickému publiku Smíšený pěvecký sbor Smetana z Hradce Králové. V krásné atmosféře koncertu jsem slíbila vám, posluchačům, návrat sboru do Smiřic za rok. A je to tady.

Sbor Smetana se představí na vánočním koncertu v úterý 7. prosince 1999 v 19 hodin v kulturním domě Dvorana se svými dirigenty Doc. PhDr. Lubošem Klimešem, CSc. a Mgr. Petrem Semerákem za doprovodu prof. Václava Uhlíře.

Na koncertu zazní skladby Handla, Dvořáka, vánoční koledy a poté i krásná Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby.

Členové sboru se do Smiřic velice těší, tak doufám, že tento den zapomenete na předvánoční shon a přijdete na koncert.

Všechny příznivce sborové hudby na tento večer srdečně zve

Hana Juričková

158

Policie informuje

„Naše“ policisty máme opět blíže – ale přece jen nejsou u nás ve Smiřicích, ale u našich sousedů v Holohlavech. Mají zde obvodní oddělení v adaptované budově v ulici Na Výsluní – byly zde provedeny stavební úpravy v hodnotě 800 000,– Kč (dotace OkÚ činila 600 000,– Kč). V nepřetržitém provozu zde bude sloužit 10 policistů – jejich velitelem je por. Martin Lučický. Budete-li potřebovat jim zavolat, mají číslo telefonu:

594 1143.

Slavnostního předání se zúčastnil předseda Okresního úřadu Hradec Králové Pavel Bradík a okresní policejní ředitel mjr. Aleš Pozdílek. Starosta Holohlav Miroslav Hlava při této příležitosti poznamenal, že občané Holohlav (pozn.: a jistě nejen Holohlav) uvítali umístění obvodního oddělení ve své obci a očekávají větší pocit jistoty a bezpečí.

Téměř dennodenně dochází k dopravním nehodám na silnici z Hradce Králové směrem na Jaroměř a Náchod. Vinu na tom má určitě velmi silný provoz automobilů. Proto také i dva naši spoluobčané (1 ze Smiřic a 1 z Rodova) zaplatili tu nejvyšší daň. Jednu tragédii způsobila nepozornost řidiče. Podruhé mladý cyklista z Rodova nerespektoval povinnost opatřit si kolo pro jízdu za snížené viditelnosti podle předpisů: vpředu by mělo být kolo opatřeno bílým světlem, s kterým by mělo svítit i zadní obrysové světlo červené barvy (trvalé nebo přerušované). Důležité jsou i odrazky – vpředu bílá, vzadu červená, na paprscích kol a na pedálech oranžové. Důležitá je totiž zásada – „vidět a být viděn“!!

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Děti

narozené v období od 1. června 1999 do 10. září 1999:

1. s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Adéla Makovská
Adam Miller
Veronika Šedivková
Christian Oláh
Amálie Benová
Andrea Vlášková

2. s trvalým bydlištěm v Holohlavech:

Viktor Bohdanecký
Adrian Kylar
David Kárasz

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích
období od 1. června 1999 do 10. září 1999:

červen	Petr Mlateček Radka Jechová
	Vítězslav Knejp Věra Andělová
	Zdeněk Hož Bohuslava Lupínková
červenec	Jiří Ambrož Jitka Janebová
	Pavel Koza Radka Košťálová
	Václav Fišar Marija Lazurová
	Martin Černý Miluše Kišová
srpen	Lukáš Kettner Irina Petěrimová
	Jiří Lovas Petra Blažková

I ve Smiřicích uvěřily tři novomanželské páry tomu, že co nejvíce devítek v datu jim může přinést štěstí.

Petr Hofman
Jana Hardubejová
Michal Jarkovský
Šárka Bauerová
Milan Voborník
Zdeňka Balcarová

Na MěÚ byl zapsán i církevní sňatek v kostele sv. Stanislava v Sendražicích:

Zdeněk Horák
Ljudmila Varvarynečová

BLAHOPŘEJEME

jubilantům z období od 1. června 1999 do 10. září 1999:

Jubilanti ze Smiřic a z Rodova:

94 let	Nosková Marie	Smiřice, Mlýnská 111
91 let	Kloubcová Marie Řenčová Helena	Smiřice, Jiráskova 266 Smiřice, Hradecká 165
90 let	Volterová Božena	Smiřice, Gen. Govorova 561
85 let	Hynková Marie Morávková Žofie	Smiřice, Mlýnská 111 Smiřice, Gen. Govorova 575
80 let	Bigasová Antonie	Rodov, Trotina 1

Jubilanti z Holohlav:

92 let	Sehnoutková Zdenka	Holohlavy, Smiřická 21
80 let	Andrýs Rudolf Hostačný Alois	Holohlavy, Smiřická 20 Holohlavy, Na Výsluní 169

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od 1. června 1999 do 10. září 1999:

1. občané, kteří měli trvalé bydliště ve Smiřicích a v Rodově:

Špryňarová Jaroslava	Smiřice, Nývltova 214	nar.: 1929	zemřeli: 19. 6. 1999
Voňková Helena	Smiřice, A. Seligera 320	1924	28. 6. 1999
Ivanová Anna	Smiřice, Zahradní 495	1924	9. 7. 1999
Dubinová Matilda	Smiřice, Nývltova 221	1933	17. 7. 1999
Hník František	Smiřice, Nádražní 218	1909	27. 7. 1999
Opletalová Helena	Smiřice, Zemanova 177	1928	28. 7. 1999
Vaněk Josef	Smiřice, Kršovka 480	1944	2. 8. 1999
Dvořáček Václav	Smiřice, Fučíkova 521	1974	19. 8. 1999
Kováč Michal	Smiřice, Gen. Govorova 561	1940	20. 8. 1999
Škarytka Petr	Rodov 17	1966	4. 9. 1999
Sukup Metoděj	Smiřice, Gen. Govorova 574	1932	6. 9. 1999

2. občané, kteří měli trvalé bydliště v Holohlavech:

V uvedeném období v Holohlavech nikdo nezemřel.

Za OÚ Holohlav
(VV)

Stanislava Klimešová
matrikářka

Tenisový turnaj pamětníků

Za velmi příjemného počasí se na tenisových kurtech TJ Sokol Smiřice uskutečnil v sobotu 28. srpna 1999 již 23. ročník turnaje bývalých i současných členů tenisového oddílu starších než 40 let. Turnaj již tradičně zorganizoval včetně občerstvení Vlastislav Svatoň. Cenami podpořila turnaj firma BDK Glass.

V nejmladší kategorii nad 40 let obsadil v turnaji třetí místo Petr Matuška. Ve finále se již tradičně utkali ing. Radko Baborák s ing. Ladislavem Jirouskem – v době uzávěrky Zpravodaje však nebylo toto utkání odehráno.

V kategorii nad 50 let bylo toto pořadí: vítězem se stal Karel Hradecký, na druhém místě se umístil Vlastislav Svatoň a na třetím místě skončil Luděk Žofák.

V kategorii nad 60 let vybojoval 1. místo Jindřich Filip před Miloslavem Sochořem a Jaroslavem Svatoněm.

Velký obdiv zasluhují účastníci kategorie nad 70 let. Zde zvítězil Zdeněk Runkas před Bohumírem Šmejdou a Františkem Polákem.

Turnaje se zúčastnilo 27 soutěžících, což je účast velmi pěkná. Své známé i kamarády přišla pozdravit i řada diváků.

Již nyní bych chtěl pozvat všechny bývalé smiřické tenisty na příští – 24. ročník tenisového turnaje Pamětníků, který se opět uskuteční koncem příštích hlavních prázdnin.

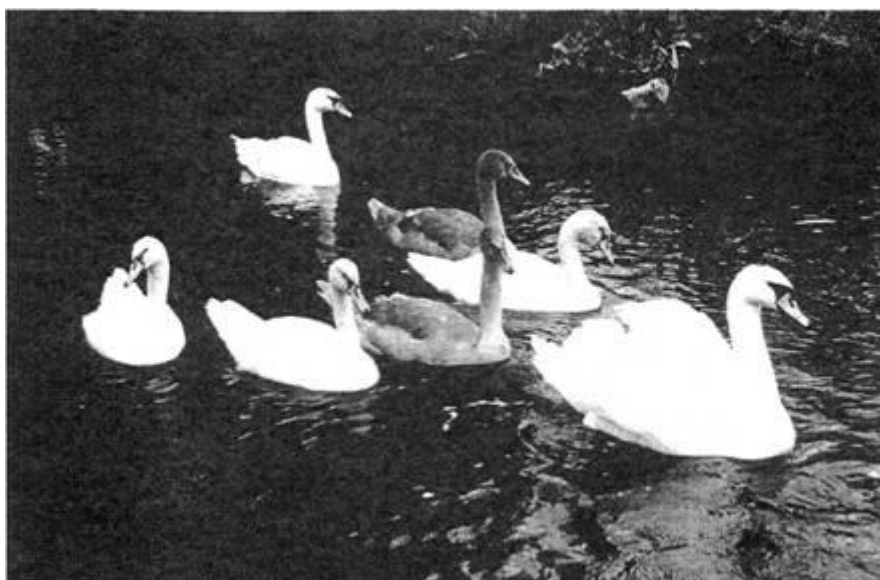
Ing. Milan Plšek, TJ Sokol Smiřice

Mlýnský náhon a labutí rodinka

V minulém Zpravodaji p. ing. Kupka popsal „osudy“ Mlýnského náhonu, kde hlavně poukázal na jeho silné znečištění v souvislosti s neuváženou činností lidí. Určitému zlepšení kvality vody v náhonu by mohla nasvědčovat přítomnost labutí rodinky blízko hasičské zbrojnice. Dospělí i děti sem chodili během celých prázdnin 2 dospělé labutě a nejdříve 6 labutích mládřat krmit – 1 mládě se ztratilo a jeho osud není znám.

Ale... V souvislosti s odkupováním padaných jablek začala v podniku Frutex v Černožicích sezona jejich zpracovávání. Bez náležitého čištění je pouštěn do náhonu odpad z výroby tohoto podniku. Voda v Mlýnském náhonu je opět znečištěná a obyvatelé v okolí tohoto toku jsou obtěžováni nepříjemným zápachem. MěÚ Smiřice už v této záležitosti jednal a předal tuto záležitost Inspekci životního prostředí v Hradci Králové. Víte, v čem bude největší problém – zaplatit pokutu, i když zdánlivě dosti vysokou, je pro podnik mnohem výhodnější, než postavit čistírnu odpadních vod!?

Na snímku p. Václava Prostředníka je sedmičlenná rodinka labutí ze začátku září

Co víme o labutích? **Labuť velká – Cygnus olor** – původně se vyskytovala hlavně v oblastech severní Evropy a střední Asie. Nyní se usadila na mnoha místech Evropy a také i u nás. Dříve bývala chována jako okrasný pták. Početní stavy labutí stouply – začalo se říkat, že se dokonce přemnožily. Labuť velká má krk esovitě prohnutý – na rozdíl od labutě zpěvné, která má krk rovný.

Hnízdí polodivoce na mnoha rybnících. Mohutné kupovité hnízdo si staví na ostrůvcích nebo na okraji rákosin. Samice naklade 5–8 vajec. Vejce jsou dosti velká, měří v delší ose skoro dvanáct centimetrů. Čerstvě snesená jsou celá bílá, potažená vápenným povlakem, z něhož prosvítá jemný zelenavý nádech, který se v následujících dnech mění na špinavě šedý. Mláďata se vyklubou z vajec po pětatřicetidenním sezení – bývá to na začátku června.

Samec často velmi neohroženě a útočně doráží na vetřelce v blízkosti hnízda, nevyjímaje člověka. V zimě se labutě shlukují na nezamrzlých vodách, chovají se krotce a dají se krmit. Labutě jsou chráněné.

Až se zima zeptá

Zkracující se dny nám připomínají stále více, že léto už je definitivně pryč a opět se blíží zimní období. V mnoha rodinách už jistě proběhly debaty o tom, zda už trochu zatopit nebo ne. „Zatopit“ v plynovém kotli je velmi snadné, pohodlné a rychlé a v bytě je za chvíli krásně teplíčko. Radost nám může zkazit pouze pohled na plynoměr, kde se přetáčejí číslice až neuvěřitelně rychle. Když si navíc uvědomíme, že 1 m³ už dnes stojí 4,55 Kč (a to nás ještě čekají další deregulace ceny!!), máme hned pokaženou náladu.

Kde jsou ty doby, kdy se jako velká vymoženost požívala na vytápění naftová kamna. Tehdy stačilo dojít na poštu a koupit si poukázky na topnou naftu – 1 litr nafty stál 90 haléřů! A když jsme začínali s plynovým topením, shodou okolností 1 m³ zemního plynu stál také 90 haléřů. Jak se říká, „kde že ty loňské sněhy jsou“. V současné době již vytápění leze pěkně do peněz.

Rozhodně vás nebudu nabádat k tomu, abyste v silném kožichu seděli u studených radiátorů, ale měli bychom se před nastávající topnou sezónou zamyslet. Neškodilo by se seznámit s názory odborníků.

V první řadě bychom neměli své byty zbytečně přetápět. Je pravda, že pro někoho je velmi pohodlné a příjemné chodit po bytě jen ve spodním prádlu, když je v bytě třeba 27 °C. Nehledě na to, že by nám lékaři řekli, že při této teplotě zbytečně choulostivíme a pak snadno podlehneme angínám, chřipkám a rýmám, musíme si uvědomit, že každý 1 °C navíc znamená zvýšení spotřeby o 6 %.

Zkusme si nyní započítat. Dnes už přijde vytápění v rodinném domku ročně přibližně na 18.000,– Kč. Šest procent znamená 1.080,– Kč. Každý jeden °C v bytě navíc vás tedy stojí ročně 1.080,– Kč. Připustíme-li, že v bytě by mohla být dostatečná teplota 22 °C a vy byste topili na uvedených 27 °C, pak za rok zaplatíte za plyn o 5.400,– Kč více. Kdybyste doma topili elektřinou, pak dojdete k číslům ještě mnohem vyšším.

Vím o tom, že téměř všechny rodiny si již opatřili termostaty, či jiné „hlídače“ teploty. Mnozí se však přiznají, že jednou zapomněli topení vypnout v noci, podruhé během pobytu v zaměstnání, jindy při odjezdu na chatu nebo na dovolenou. A to všechno představuje opět poměrně velké a hlavně zbytečné vydání.

Regulační technika se stále velmi zdokonaluje. Pomáhá snižovat provozní náklady při dodržení příjemné tepelné pohody v místnostech (nemusí se totiž jednat jen o byty, ale i o kanceláře, provozní místnosti i výrobní haly). Na začátku září jsme navštívili v Předměřicích n. L. (od Smiřic to není vůbec daleko) firmu EKO–EKVITERM. Firma má sídlo ve velmi pěkně a moderně adaptované budově. Zjistil jsem, že si zde mohou vybrat soukromníci i podnikatelé z bohatého výběru měřicí a regulační techniky i vzduchotechniky. Firma dodává solenoidové ventily, regulační a zavírací klapky, snímače hladin. Dále dodává systémy se schopností větrat, vytápět, chladit, filtrovat a zvlhčovat – při větrání se v zájmu úspory energie použitý vzduch rekuperuje. Dalo by se uvést ještě mnoho, ale lepší bude, když sami firmu navštívíte. Budete mile přijati v pěkném prostředí a dostane se vám odborné rady.

Firma EKO–EKVITERM poskytuje nejen prodej, ale i poradenskou činnost, vypracovává projekty včetně návrhu realizace. Zjistíme-li, že volbou vhodné měřicí a regulační techniky je možno ušetřit až 23 % nákladů na vytápění, pak bychom neměli váhat a tuto firmu navštívit dříve, než začnete topit.

Pro různé kutily bych měl ještě dva nápady. Pokud máte na vyřazení starého dobrého trabanta, pak nevyhazujte motor a využijte ho k výrobě energie. Je prokázáno, že nejlépe se využije energie, pokud kombinujeme výrobu elektřiny a tepla. Co s tím má společného motor

z trabanta? K motoru si sežeňte výkonově odpovídající elektrický třífázový motor. Pokud zvolíte správné otáčky, elektrický motor vám bude dodávat třífázový elektrický proud. Po konzultaci s elektrikářem můžete tento proud používat k vytápění, k pohonu elektropřístrojů, ke svícení a případně ještě přebytky prodávat do elektrické sítě (na to jsou určité stanoveny podmínky a je třeba mít dohodu). To ještě není konec – motor potřebuje chlazení. Stačí chlazení od motoru připojit na otopný systém ústředního topení – chlazení pak v podstatě pomáhá vytápět. Po kalkulaci nákladů byste zjistili, že elektřina i vytápění by vás přišlo takto dosti levněji. Kutilové – zauvažujte!

V cizině se používají i tzv. tepelná čerpadla. Toto zařízení je složitější na realizaci, ale výsledkem je také mnohem levnější vytápění. Zauvažujte!

Co můžeme vyčíst z evidence obyvatel

Znovu se vracíme k tématu o původu a vzniku našich jmen a příjmení. V minulých pokračováních jsme se seznámili s výskytem křestních jmen i s výskytem nejčastějších příjmení u nás ve Smičicích a v Rodově. Zalistujeme znovu v evidenci obyvatel, abychom si uvědomili význam příjmení našich spoluobčanů – zjistíme, že jejich pravý význam (a vlastně i původ) v běžném používání většinou vůbec nevnímáme.

Tak např. zjistíme, že několik našich spoluobčanů by podle příjmení mělo patřit k jiné národnosti – posuďte sami – v evidenci najdeme, že zde žijí: Čech, Němec, Němeček, Poláček, Slovák, Turek, Uher.

Z oblasti živočišné a rostlinné říše najdeme mezi příjmeními:

Ze světa zvířat: Bejček, Beran, Beránek, Brouček, Daněk, Jelen, Jelínek, Ježek, Kočka, Kuře, Liška, Ryba, Veverka, Volf (z něm. Wolf = vlk), Vydra.

Ze světa ptactva: Čermák, Čížek, Holub, Lelek, Stehlík, Šedivka, Špaček, Vrabec.

Mezi příjmeními jsou zastoupeny i rostliny: Hlaváček, Kerhart, Růžička nebo stromy: Doubek, Javůrek, Jedlička, Smrček.

Z přírody zde najdeme i: Kyslík.

Podle příjmení by mělo mnoho našich spoluobčanů pocházet odjinud – z jiných měst a obcí:

Bayer (z Bavor?), Bydžovský, Černilovský, Doksanský, Dolanský, Holohlavský, Kamenický, Kolín, Labský, Lemberk, Litomický, Rožnovský, Skalický, Sychrovský, Výravský.

Následující příjmení vám určitě připomenou některou z významných postav historie, dřívější i současné politiky od nás ale i ze světa:

Havlíček, Herodes, Kozina, Rafael, Jirásek, Jungmann, Kašpar, Kocián, Martinů, Mojžíš, Ševčík, Smetana, Prášil, Tuzar, Žižka.

U některých příjmení zjistíme, že jsou vlastně křestními jmény:

Adámek, Antonín, Ivan, Josef, Jirka, Jonáš, Heřman, Karel, Kašpar, Marek, Martin, Matyáš, Pavel, Prokop, Rudolf, Šimon, Štěpán, Marek, Vašíček, Vít.

Mnoho příjmení jak už bylo uvedeno v předchozích dílech vzniklo jako označení vykonávaného řemesla:

Z českého základu vzniklo příjmení: Bednář, Hajný, Klempíř, Kostelník, Krčmář, Krejčí, Kutil, Muzikant, Nádeník, Provazník, Ptáčník, Sedláček, Šafář, Švec, Tesař.

Z cizího základu vzniklo: Bača, Bergman (z něm. horník), Fischer (z něm. rybář), Jágr (zřejmě z něm. Jager = myslivec), Kotlár (ze slov. kotlář), Kováč (ze slov. kovář), Mesaroš (z maď. řezník), Müller (z něm. mlynář), Neubauer (z něm. nový sedlák).

Mezi příjmeními najdeme i šlechtické tituly: Princ, Kníže, Král, Císař (i Cisár). Z dob nevolnictví zde najdeme příjmení Dráb a příjmení Knap představuje mladého rytíře.

Hodně příjmení vyjadřuje vlastnost jeho nositele:

Bohatý, Černý, Červený, Hlavatý, Krátký, Malý, Reich (z něm. bohatý), Ryšavý, Slabý, Sladký, Schwarz (Černý), Spurný, Starý, Stříbrný, Suchý, Syrový, Šedivý, Šťastný, Veselý.

Jsou i příjmení, ve kterých poznáme označení různých předmětů:

Buchar, Hájek, Hlad, Hlava, Hvězda, Chaloupka, Chvála, Kloubec, Klouček, Kmínek, Komínek, Kopeček, Kožíšek, Kostka, Košťál, Krajíček, Křížek, Kupka, Med, Motyčka, Mráz, Noha, Pikola, Preclík, Řízek, Seidl (žejdlík), Sklenka, Souček, Stojan, Středa, Střecha, Svoboda, Šíp, Trávník, Veselka, Zima, Žilka.

(mv)

Termín dokončení se podařilo zkrátit o celý jeden rok

BIOCENTRUM – Ekostavba písničík Smiřice bude hotova již letos v listopadu. Od dubna roku 1996 Vodohospodářské stavby Hradec Králové zde až do letošního roku dobývaly štěrkopísek. Cílem této činnosti bylo zajistit kvalitní materiál pro stavebníky a zároveň vytěžením zhruba 350 tisíc kubických metrů písku se vytvořil prostor pro vodní nádrž o rozloze hladiny přibližně tři hektary. Ta bude středem biocentra, které spolu s bohatě osázenými břehy a přilehlými chráněnými plochami celkově zaujme území 12,5 hektaru.

Projekt biocentra zpracoval královéhradecký architekt Tomáš Jirásek. Spolupráci s ním hodnotí František Malý ze smiřického stavebního úřadu kladně. Jak můžeme i sami pozorovat, akce se postupně blíží ke své konečné podobě. V horkých dnech už dosti lidí i přes zákaz sem chodilo, slunili se zde i koupali. Neuvědomovali si však, že se zde stále ještě jedná o staveniště, na něž je

vstup nepovolaným zakázán! Rozhodnutí o tom, zda-li bude možné se ve zdejší vodě po kolaudaci stavby koupat, přísluší jediné Okresní hygienické stanici.

S kolaudací tohoto díla se podle pracovníka smířického stavebního úřadu p. Malého počítá v 1. čtvrtletí roku 2000. S Vodohospodářskými stavbami se městu podařilo uzavřít smlouvu o faktickém dokončení díla už v listopadu letošního roku, tedy o 12 měsíců dříve. Rozumí se tím nejen konec dobývání písku, ale i úprava terénu a ozelenění určených ploch. V případě, že se vysazené stromky či keře neujmou nebo uschnou, bude dodavatelská organizace povinna je nahradit novými.

V zájmu bezpečnosti budoucích návštěvníků biocentra bylo již zahájeno budování přístupového chodníku. Povede od mostu přes Labe lesíkem u zahrádkářské kolonie, na nejpřehlednějším místě bude přechod přes vozovku, chodník bude dále pokračovat podél frekventované silnice a po novém můstku nad Smržovským potokem až k biocentru.

INFORMACE PRO OBČANY

Pohřebnictví Voňka Daniel

Rožnov 32, 551 01 Jaroměř
náměstí ČSA 30, 551 01 Jaroměř
ulice Krátká, 503 03 Smiřice

Tel.: 0442/816079
Tel.: 0442/815033
Tel.: 049/5941398

zajistí

převozy zesnulých, smuteční rozloučení dle přání, včetně květin, hudby, smutečního oznámení a autobusu.

Převozy a objednávky **NONSTOP** i v sobotu, neděli a svátek na **tel. 0442/816079, 0442/815033 nebo mobil 0603/211418.**

UPOZORNĚNÍ

Výhody pro zákazníka – Nemusíte se při objednání smutečního rozloučení dostavit do kanceláře. Stačí se telefonicky domluvit a přijedeme vše zařídit k vám domů. Smuteční oznámení přivezeme obratem. Veškeré tyto služby, včetně ujetých km, nejsou zákazníkovi účtovány.

Chyby, kterých se zákazník většinou dopouští

Po obdržení telegramu s oznámením o úmrtí vašeho nejbližšího jedete okamžitě do nemocnice, nebo jiného zdravotnického zařízení pro věci zesnulého, nebo za lékařem. Tuto záležitost máte možnost vyřídit až druhý den. V první řadě si promyslete, u které pohřební služby si obřad objednáte. Této pohřební službě předáte oblečení pro zesnulého do rakve a zároveň s vámi bude sepsáno smuteční rozloučení. Toto může být zařízeno u vás doma, nebo v kanceláři pohřební

služby. Pokud dodržíte tento postup, vyhnete se lidem, kteří vám v této choulostivé chvíli nabídnou pohřební službu, se kterou spolupracují (ne zadarmo) na váš účet. V této chvíli vás finanční stránka příliš nezajímá. Po týdnu ano, přičemž zjistíte, že vás mohlo lépe provedené smuteční rozloučení stát mnohem méně. V tomto případě nejde z vaší strany vůbec o šetření, ale proč podporovat ty, kteří zaměstnání a stálý příjem již mají. Tito lidé pouze využívají své pozice, jelikož mají přehled o zesnulých, a proč si jednoduchým způsobem značně nepřilepšit. Pohřební služby, které s těmito lidmi spolupracují, mají zajištěn stálý počet zákazníků ať již je jejich pověst jakákoliv. Pohřební služby, které tyto konexe neprovozují, pak nemají šanci prosperovat a je škoda tyto díky tomuto systému zlikvidovat. Dále bych vás chtěla upozornit, že v případě úmrtí doma je vaše situace mnohem horší. V této chvíli nevíte vůbec nic, zavoláte pohotovost a lékař vám poradí, nebo zavolá pohřební službu, se kterou se léta zná a tu pro něj méně známou ani nenabídne. Tato pohřební služba si potom automaticky dělá nárok na objednávku rozloučení. Málokdo ví, že i když nějaká pohřební služba, kterou jste si neobjednali, převezla tělo zesnulého, můžete si pohřební obřad přesto zajistit u jiné pohřební služby, kterou si sami vyberete.

Není mi jedno, že toto panuje kolem pohřebních služeb, ale nic se na tom nezmění, pokud budou lidé lhostejní k tomu co již dnes vědí. Tímto mi jde o to, aby se zlepšila situace pro lidi. Odchod člověka ze světa by měl být důstojný, na úrovni dodržována pieta a ne, aby to byla tahanice mezi pohřebními službami a předhánění se v počtu posledních rozloučení, kde nezáleží na počtu zákazníků.

Chcete si telefonem zavolat vedoucí pošty ve Smiřicích?

Zřejmě se nedovoláte – i když se budete řídit novým telefonním seznamem. Ještě jsme si všichni nestačili vyzvednout nové Zlaté stránky a poště bylo jedno telefonní číslo změněno!?

Pokud si chcete promluvit s vedoucí pošty, pak volejte místo čísla 594 1232 číslo

594 0151

Také jste si všimli?

- Uskutečňuje se revize a oprava pouličního osvětlení – jsou natírány sloupky a jsou vyměňována výbojková tělesa. Nová skleněná svítidla mají větší svítivost, ale spotřeba je přibližně poloviční. Náklady na výměnu se poměrně brzy vrátí v podobně ušetřené elektrické energie.
- Postupně jsou předlažďovány i očišťovány chodníky. Jsou opravovány i povrchy vydrobených vozovek, což jistě ocení hlavně motoristé (křižovatka u nádraží, u sběrných surovin, v Jiráskově i ve Fučíkově ulici, zmizely propadliny).
- U základní školy byl opraven vchod do šaten. Na zvláštní škole i na základní škole došlo k nutným opravám střech. Začala také oprava střechy na tzv. Důchodu – tj. domu sousedícím z kostelem – tato oprava je náročnější, než se předpokládalo.
- Ještě letos by mělo dojít k rekonstrukci místního rozhlasu.
- Celostátně se zvyšuje počet nezaměstnaných. Nemůže nás těšit, že na Hradecku je největší nezaměstnanost i na Smiřicku. Míra nezaměstnanosti zde dosahuje kolem 8,7 %. Lépe na tom je tradičně samotný Hradec Králové, kde je nezaměstnaných „jen“ 7,2 %. V celém hradeckém okrese je nezaměstnanost 8,1 %. Údaje z letošního září budou určitě ještě horší, protože o práci se začali po prázdninách ucházet absolventi škol.

- I když byly zjara kaštany ve Smiřicích i okolí ošetřeny postřikem, klíněnka nebyla ani zdaleka zlikvidována. Nyní na podzim by měla pomoci organizace Brontosaurus tím, že by shrabala a spálila spálené listí.

Člověk dokáže žít bez vzduchu pouze několik minut, bez pití několik dnů, bez jídla několik týdnů – bez vlastních názorů však vydrží žít celý život.

ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Výtiskla: Tiskárna PASEKA Jaroměř, Havlíčkova 30

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 30. listopadu 1999

Cena jednoho výtisku 8,– Kč, Předplatné na celý rok 28,– Kč.

Náklad 520 výtisků.